

GYVIEJI ARCHYVAI

2022-ieji – „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ metai

„Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika“ – sovietinių nusikaltimų metraštis

Varėnos viešojoje bibliotekoje (I aukšte) veikia spaudinių paroda, skirta „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ metams

Lietuvos Respublikos Seimas, atsižvelgdamas į tai, kad 2022 metais „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika“ minės leidybos 50-metį, nutarė paskelbti 2022 metus „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ metais.

Parodoje – Čikagoje išleisti visi „Kronikos“ sąsiuviniai (10 tomų), knyga „Laisvė ir tikėjimas: krikščioniški trileriai sovietmečiu“ (2013) ir kt.

„Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika“ (toliau „Kronika“) – Lietuvos pagrindinio leidinio, įėjus 1972–1989 metais. Išėjo 81 nume-

ris. Leidiniui pavadinimą parinko ir Bažnyčios aprobatą suteikė vyskupas (vėliau kardinolas) Vincentas Sladkevičius. „Kronikoje“ registruoti ir skelbti Bažnyčios veiklos varžymo, tikinčiųjų persekiojimo ir žmogaus teisių pažeidimo faktai, juos liudijantys dokumentai. Pirmasis „Kronikos“ numeris pasirodė 1972 m. kovo 19 d. Leidinio vyriausiasis redaktorius ir jo leidimo pagrindinis koordinatorius buvo kunigas Sigitas Tamkevičius. „Kronikos“ pasirodymas ir tikslas leidėjų nusakytas taip: „Žinant, kad Lietuvos kunigai,

tikintieji neturi jokių sąlygų ir galimybių informuoti pasaulį apie tikrąją Bažnyčios padėtį, jau per kiek metų susidarė labai apverktina padėtis... Tokiu sunkiu metu Lietuvos katalikam beliko pasitikėti Dievo Apaizda ir ieškoti kelių, kuriais Vatikanui ir pasauliui patektų teisinga informacija, kad Lietuvos Katalikų Bažnyčia ne persekiojimas, o pačių rankomis veržiama kilpa“.¹

„Kronika“ griovė sovietų propagandos kuriamą mitą apie komunistinės sistemos humaniškumą bei tariamą Bažnyčios laisvę Sovietų Są-

jungoje. Pavergtoje Lietuvoje „Kronika“ drąsino tikinčiuosius, drausmino linkusius kolaboruoti, skatino ištvėrmei Bažnyčios vadovybę. „Kronikos“ turinys yra nuoseklus, konkretus – su datomis, vietomis, pavardėmis.

„Kronikoje“ galime rasti ir Varėnos krašto tikinčiųjų teisių suvaržymo atspindį. Išsamiai apie tai rašė Adomas Taraskevičius straipsnyje „Varėnos kraštas Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos akiratyje“.²

Į užsienį patekusių numerių rašiniai buvo skaitomi per „Amerikos balso“, „Laisvės“, Vatikano radijo stotis. Leidinys buvo perspausdintas JAV. „Lietuvių religinė šalpa“ (vadovas kun. K. Pugelevičius) leido

atskirus numerius, o „Lietuvos Kronikos Sąjunga“ (vadovas kun. J. Kuzminskas) išleido 10 tomų (visus numerius). JAV lietuvių pastangomis išleisti tomai (10) eksponuojami parodoje.

1989 m. Lietuvoje atsiradus laisvai Sąjūdžio spaudai, „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ leidimas leidėjų sprendimu buvo nutrauktas. Paskutinis numeris pasirodė 1989 m. kovo 19 d.

„Kronika“ suskaitmeninta, įdėta į „Kronikos“ svetainę.³

Sovietmečio laisvės kovotojas – kunigas Algimantas Keina (1937–2013)

Varėnos viešojoje bibliotekoje (I aukšte) veikia spaudinių paroda, skirta kunigo Algimanto Keinos 85-osioms gimimo metinėms paminėti. Parodoje – straipsnių iš periodinės spaudos kopijos apie kun. A. Keinos gyvenimą ir veiklą

Šiais metais kunigui Algimantui Keinai, aktyviam antiso- vietinio pasipriešinimo judėjimo organizatoriui ir dalyviui, blaivybės puoselėto- jui, būtų suėję 85-eri metai. Laikas bėga greitai – jau devyneri metai, kai kunigas Amžinybėje.

Kunigas A. Keina gimė 1937 metų vasario 21 dieną Moliakalnio kaime (Daugėlišio valsčiuje, Ignalinos rajone). 1955 m. A. Keina baigė Ignalinos vidurinę mokyklą. 1962 metais jis baigė Kauno kunigų seminariją, išsventintas kunigu ir paskirtas vikaru į Naująją Vilnią. Dirbo įvairiose Lietuvos parapijose.

1967–1991 m. A. Keina tarnavo Valkininkų (Varėnos r.) Švč. Mergelės Marijos Apsilankymo pa-

rapijos klebonu. Čia jis ne tik nuoširdžiai bendravo su vietos žmonėmis, gydė jų dvasines žaizdas, bet ir sunkiomis sovietinės okupacijos sąlygomis sugebėjo suremontuoti bei restauruoti Švč. Mergelės Marijos Apsilankymo bažnyčią, rengė vaikus Pirmajai Komunijai, rūpinosi jų katekizacija. „Netrukus mano tarnystės keliai nusidriekė į Valkininkus. Daug šviesių ir gražių akimirkų per 23 tarnystės metus prabėgo šiame nuostabiame Džukijos kampelyje. Čia sutikau daugybę uolių, giliai tikinčių parapijiečių. Drauge su jais pavyko iš esmės suremontuoti akmeninės bažnyčios vidų. Gerokai apleistos grindys ir sienos per keliolika metų buvo apklotos naujomis lentomis, sutvarkytas stogas, įvesta elektros instaliacija. Ypač džiaugiausi, kad kartu pasisekė restauruoti ir medines šventųjų statulas“, – kalbėjo viename savo interviu kunigas A. Keina (XXI amžius, 2012, geg. 4,

p. 3).

Tarnaudamas Valkininkuose A. Keina dalyvavo Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komiteto veikloje (1980–1983 m.). Kai kun. Sigitas Tamkevičius pradėjo leisti „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką“, Algimantas Keina tapo vienu iš „Kronikos“ autorių, žinių pateikėju ir platintoju. Jau pirmajame „LKB kronikos“ numeryje plačiai aprašomas Valkininkų klebono A. Keinos persekiojimas. 1970 m. jam buvo skirta 50 rublių bausd „už įstatymų apie religinius kultus pažeidimą“. Kituose LKB kronikos numeriuose skelbiamos Valkininkų apylinkių naujienos, kurios daugiausia susijusios su kunigu A. Keina ir jo veikla. Rašoma, kad kunigas savo veikla trukdo mokinių ateistinių auklėjimą, leidžia nepilnamečiams patauti šv. Mišiose ir kt. „Valkininkuose buvau labiausiai persekiojamas. Nebuvo tos savaitės, kad manęs nekviestų į saugumą, į

rajoną ar pas religijos reikalų įgaliotinį. Ne sykį bandė verbuti, žadėjo gerą parapiją ir netgi parūpinti aukštesnes pareigas. Sulaukdavau gąsdinimų, kad iškisiją į kalėjimą. Tardymo protokolo niekada nepasirašydavau. Parapijiečiai stodavo ginti mane kaip kleboną. Sykį jų grupė įsiveržė mane tardant. Išėjo į priekį kailiniuotas vyras ir išrėžė: „Tai ką, grįžo Stalino laikai?“ Netrukus buvau laisvas. Mano namuose darydavo kratas. Tačiau tai manęs neišgąsdino. Išitraukiau į Tikinčiųjų teisėms ginti komiteto veiklą, prisidėjau platinant „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką“.¹

Kunigo A. Keinos veikla ir jo persekiojimas Valkininkuose apibūdintas Adomo Taraskevičiaus publikacijoje „Varėnos kraštas Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos“ akiratyje.²

Betarnaudamas Valkininkuose A. Keina sulaukė Atgimimo. Drauge su savo bendraminčiais aktyviai įsijungė į Sąjūdžio veiklą. Dalyvavo 1988 m. rugpjūčio 25 d. Sąjūdžio mitinge Varėnoje. Nuo Atgimimo pradžios

tapo svarbiu Lietuvos Bažnyčios gyvenimo metraštininku, sukauptė turtingą filmuotos medžiagos archyvą. 2008 m. rugpjūčio 25 d. kun. A. Keina buvo atvykęs į Varėną ir dalyvavo Varėnos Sąjūdžio 20-mečio paminėjime. 1991–1994 m. A. Keina buvo Vilniaus Nekaltojo Prasi- dėjimo parapijos klebonas. Lemtingomis Lietuvai 1991 m. sausio 11–13 dienomis jis budėjo Lietuvos Respublikos Seime ir Vyriausybėje. Vėliau kunigavo Kaune, Anykščių ir Panevėžio rajonų bažnyčiose. 2008–2013 m., iki gyvenimo pabaigos, A. Keina rezidavo Vilniaus Šv. Onos bei Šv. apaštalu Petro ir Povilo parapijose.

Kun. A. Keina apdovano- tas Lietuvos nepriklausomybės medaliu (2000 m.), Vyčio Kryžiaus ordino Riterio kryžiumi (po mirties, 2014 m.).

Mirė 2013 m. sausio 16 d. Vilniuje. Palaidotas Naujojo Daugėlišio (Ignalinos r.) bažnyčios šventoriuje.

Laimutė
CIBULSKIENĖ
Varėnos viešosios
bibliotekos bibliografe

¹ Nuo Moliakalnio iki Uliūnų: [poklabinis su kun. A. Keina] // XXI amžius.- 2007, vas. 23, p. 6
² Taraskevičius, Adomas Varėnos kraštas „Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos“ akiratyje // Merkio kraštas.- 2011, lapkr. 22, p. 3